

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๓/๑๓๓๕

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การพิจารณารับรองร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา
ระดับรัฐมนตรี สมัยที่ ๑๖ (UNCTAD XVI) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม UNCTAD XVI (Shaping the future: Driving economic transformation for equitable, inclusive and sustainable development) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีของกลุ่ม ๗๗ และจีน (Ministerial Declaration of the Group of 77 and China to UNCTAD XVI: Shaping the future: Driving economic transformation for equitable, inclusive and sustainable development) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี Global System of Trade Preference among Developing Countries (GSTP) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การพิจารณารับรอง (๑) ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนาระดับรัฐมนตรี สมัยที่ ๑๖ (Shaping the future: Driving economic transformation for equitable, inclusive and sustainable development) (๒) ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีของกลุ่ม ๗๗ และจีน (Ministerial Declaration of the Group of 77 and China to UNCTAD XVI: Shaping the future: Driving economic transformation for equitable, inclusive and sustainable development) และ (๓) ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี Global System of Trade Preferences among Developing Countries (GSTP) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

การประชุม UNCTAD XVI จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยนายวิชาวัฒน์ อิศรภักดี ที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และเข้าร่วมกล่าวถ้อยแถลงในการประชุม UNCTAD XVI และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ UNCTAD จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการดูแลและฟื้นฟูเศรษฐกิจในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยทำหน้าที่ส่งเสริมการค้าและการพัฒนาระหว่างประเทศ มีบทบาทและผลงานที่สำคัญ เช่น การริเริ่มระบบการให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (Global System of Trade Preferences Among Developing Countries หรือ GSTP) และการจัดทำความตกลงสินค้าโภคภัณฑ์ระหว่างประเทศ อนึ่ง UNCTAD จัดการประชุมระดับรัฐมนตรีทุก ๔ ปี โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัยที่ ๑๐ เมื่อปี ๒๕๔๓ และได้จัดตั้งสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (International Institute for Trade and Development หรือ ITD) อันเป็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมจากการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าว นอกจากนี้ นายศุภชัย พานิชภักดิ์ อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการ UNCTAD ในช่วงปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๖ ด้วย ทั้งนี้ บาร์เบโดสและสมาพันธรัฐสวิสเป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุมสมัยล่าสุด เมื่อปี ๒๕๖๔ ในรูปแบบผสมผสาน (hybrid) โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลงผ่านวิดีโอทัศน์ที่บันทึกไว้ล่วงหน้า

๑.๒ กลุ่ม ๗๗ และจีน ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ๑๓๔ ประเทศ เป็นกลุ่มการเจรจาที่ใหญ่ที่สุดในเวทีสหประชาชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มอำนาจการเจรจาต่อรองของประเทศกำลังพัฒนา โดยมีการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปี ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ในช่วงการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญในเดือนกันยายน ทั้งนี้ ไทยเคยเป็นประธานกลุ่ม ๗๗ และจีน เมื่อปี ๒๕๕๙

๑.๓ สาธารณรัฐเปรู ในฐานะประธานกลุ่ม ๗๗ และจีน ณ นครเจนีวา มีกำหนดจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีกลุ่ม ๗๗ และจีน ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ เพื่อเตรียมท่าทีของกลุ่มต่อการประชุม UNCTAD XVI และรับรองปฏิญญาของกลุ่ม

๑.๔ ราชอาณาจักรโมร็อกโก ในฐานะประธาน GSTP มีกำหนดจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี GSTP ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เพื่อพิจารณาแผนงาน GSTP สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๒๖ - ๒๐๒๘ และรับรองแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี GSTP

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เอกสารผลลัพธ์การประชุมเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ที่ประชุม UNCTAD XVI จะรับรองเอกสารผลลัพธ์ฯ ในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมกลุ่ม ๗๗ และจีนจะรับรองปฏิญญาฯ ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ และที่ประชุม GSTP จะรับรองแถลงการณ์ร่วมฯ ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบและพิจารณา ก่อนที่จะมีการรับรองเอกสารในวันดังกล่าว

๔. สารสำคัญ

๔.๑ การประชุม UNCTAD XVI จะจัดขึ้นภายใต้หัวข้อ "Shaping the future: Driving economic transformation for equitable, inclusive and sustainable development" โดยเน้นเรื่องการพัฒนาที่เท่าเทียม ครอบคลุม และยั่งยืน รวมถึงย้ำความสำคัญของระบบการค้าพหุภาคี และการปรับปรุงระบบการค้าพหุภาคีให้เข้ากับบริบทเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันมากขึ้น

๔.๒ ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม UNCTAD XVI (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๒.๑ การรักษาระบบการค้าพหุภาคีโดยมีองค์การการค้าโลกเป็นแกนกลาง เพื่อสนับสนุนความร่วมมือและการเจริญเติบโตร่วมกัน

๔.๒.๒ สนับสนุนให้ประเทศกำลังพัฒนาสร้างความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในบริบทของเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันที่มีการกีดกันทางการค้ามากขึ้น ทั้งนี้ จึงสนับสนุนให้ประเทศกำลังพัฒนาสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจให้มากขึ้น และสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิตให้สูงขึ้น

๔.๒.๓ ย้ำบทบาทของ UNCTAD ในการสนับสนุนการค้าและการพัฒนา ผ่านการจัดทำบทวิเคราะห์และการวิจัยเพื่อเป็นคำแนะนำสำหรับประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงทบทวนและสนับสนุนการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๔.๓ ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีกลุ่ม ๗๗ และจีน (Ministerial Declaration of the Group of 77 and China to UNCTAD XVI: Shaping the future: Driving economic transformation for equitable, inclusive and sustainable development) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เป็นเอกสารทำที่ที่แสดงเจตจำนงของกลุ่ม ๗๗ จีน ต่อบทบาทและภารกิจของ UNCTAD

๔.๔ ร่างแถลงการณ์ร่วม GSTP (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อย้ำความสำคัญของความร่วมมือทางการค้าได้ - ได้ในการรับมือกับความท้าทายต่อการค้าโลกในปัจจุบัน

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

การรับรองร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ จะเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นของไทยที่จะผลักดันการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่ยืดหยุ่นและครอบคลุม และการส่งเสริมความร่วมมือในสถานะเศรษฐกิจโลกที่ไม่แน่นอนในปัจจุบัน

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

ไม่มี

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ / อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้เวียนร่างเอกสารทั้ง ๓ รายการ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (๑) ร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒) ร่างปฏิญญาฯ ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ (๓) ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ โดยหน่วยงานดังกล่าวไม่ขัดข้องต่อหลักการของร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ร่างปฏิญญาฯ และแถลงการณ์ร่วมฯ เนื่องจากสอดคล้องกับการดำเนินงานและทำที่ของไทย ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม UNCTAD XVI ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีของกลุ่ม ๗๗ และจีน และร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี GSTP เป็นเอกสารสะท้อนเจตนารมณ์ทางการเมือง มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านการค้า เพื่อการพัฒนาที่ครอบคลุมและเป็นธรรม และคำนึงถึงความยั่งยืนเป็นปัจจัยหลัก โดยเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ไม่มีรูปแบบ ถ้อยคำ หรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณี ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในร่างเอกสารผลลัพธ์ฯ ดังนั้น ร่างเอกสารผลลัพธ์ทั้ง ๓ ฉบับ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๙.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม UNCTAD XVI ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีของกลุ่ม ๗๗ และจีน และร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี GSTP ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๙.๒ ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ร่วมรับรองร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ตามที่ระบุในข้อ ๙.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการของกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๗๑ (ครีษฐานา ๐๙๖ ๖๕๓ ๖๙๓๗)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ [intelecondesk@mfa.go.th](mailto:intlecondesk@mfa.go.th)